

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: 11-12 oktober 2016.....

Universitetssjukhuset Örebro
Sjukhus

Örebro
Ort

Internmedicin
Klinik

Ola Ohlsson och Jesper Persson.....
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Sjukhuset i Örebro har ett upptagningsområde på 280 000 invånare för länsövergripande uppdrag och 180 000 i det primära upptagningsområdet.

Denna inspektion omfattar internmedicin i Örebro.

Kliniken är sektionerad i fem sektioner, gastroenterologi, hematologi, njurmedicin, endokrinologi/diabetes och allmän internmedicin. Kardiologi/lungmedicin, neurologi och reumatologi utgör egna kliniker. På sjukhuset finns thoraxkirurgi/kärlkirurgi och PCI dygnet runt. Verksamhetsområde internmedicin har för närvarande 42 vårdplatser. Hjärtlungkliniken har 25 + 21 vårdplatser. Det finns en geriatrisk klinik med 34 vårdplatser.

Verksamheten är tillräcklig allsidig avseende patientsammansättning och sjukdomspanorama för att målbeskrivningens krav skall kunna uppfyllas.

Tillflödet av patienter till akutmottagningen har ökat och därmed också arbetsbelastningen på medicinkliniken. Det finns övergripande skriftliga riktlinjer från regionen hur ST-utbildningen skall genomföras och utvärderas, vilka överensstämmer med författningen.

- A Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS
- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Det finns 39 specialister inom verksamhetsområde internmedicin varav flertalet är specialister inom ytterligare en invärtesmedicinsk specialitet. Tolv av specialisterna är disputerade. Kliniken har för närvarande 8 ST-läkare. Alla handledare har genomgått handledarutbildning. Det finns en specialistkompetent studierektorer inom basspecialiteten internmedicin med flexibel tid uppgående till 10-20 % av sin arbetstid för uppdraget. Det finns riktlinjer för ST-handledaruppdraget och uppdragsbeskrivning för ST-studierektor. Studierektor deltar i utformningen av de individuella utbildningsprogrammen i samarbete med ST-läkarnas handledare.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

C Lokaler och utrustning

Utrustningen för diagnostik och behandling är adekvat. Alla ST-läkare har tillgång till egen fast arbetsplats med dator i en gemensam lokal. Jourrummen har ordinär hotellstandard. På det medicinska biblioteket finns tillgång både till Region Örebro läns- och Örebro Universitets databaser och tidskrifter. Allt detta kan nås via intranätet. Sjukhuset tillhandahåller också uppdaterade adekvata behandlingsrutiner via nätet. Kliniskt beslutsstöd i form av Up to Date finns tillgängliga.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

ST-läkarna har individuella utbildningsprogram som följs i möjligaste utsträckning. Utbildningen omfattar placeringar inom klinikens alla sektioner och därutöver placeringar inom kardiologi/lungmedicin och neurologi. Samtliga ST-läkare i invärtesmedicin uppmuntras att under 6 månader tjänstgöra vid något av länsdelssjukhusen inom Örebro läns landsting. Det ges likaså möjlighet att randutbilda sig inom infektion, reumatologi och intensivvård. Primär jouden omfattar cirka en vecka (dag eller natt) och ett helgpass i månaden. ST-läkarna deltar i mottagningsverksamheten kopplad till sina tjänstgöringar inom respektive enhet. Utbildningen är upplagd utefter målbeskrivningen. Hela utbildningen i invärtes medicin kan genomföras på sjukhuset.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

E Handledning och uppföljning

Varje ST-läkare har en personlig handledare.

Några av ST-läkarna dokumenterar sina handledarsamtal. Handledartiden är schemalagd till en timme varje vecka. Uppföljningen av ST-läkarnas sidoutbildning genomförs ej konsekvent.

ST-läkarnas kompetens utvärderas i ST-kollegium två gånger om året, vilket leds av studierektor. Inför dessa genomför ST-läkarna en självskattning. När det gäller övriga kända instrument till exempel medsittning för kompetensbedömning, så användes dessa sporadiskt. Utbildningsklimatet upplevs som gott av ST-läkarna.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

F Teoretisk utbildning

Obligatoriska kurser och övrig externutbildning är inplanerade i ST-läkarnas utbildningsplaner. Internutbildning sker regelbundet två timmar varje vecka. En eftermiddag i månaden arrangeras temaföreläsningar för ST-läkarna baserad på ST-läkarnas egna önskemål. Tid för självstudier finns motsvarande två timmar per vecka.

Externa kurser tillåts inte för närvarande av besparingskäl, förutom de obligatoriska SK-kurserna.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Kliniken är forskningsintensiv med ST-läkare som har forskningsprojekt av olika slag. Dessutom erbjuds kurser i vetenskapsmetodik. Tid finns avsatt för projektarbeten i ST-kontrakten. För samtliga ST-läkare är det dessutom obligatoriskt att genomföra ett kvalitetsarbete i enlighet med målbeskrivningens krav.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Självständigt ansvar för ST-läkarna och återkoppling under ronder varierar mellan de olika enheterna. Det finns ingen klinikintern struktur för kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens och ledarskapskompetens. ST-läkarna har själva uppdrag som handledare till AT-

läkare och medicinstudenter, dock ej med konsekvent bedömning eller uppföljning. ST-läkarna tilldelas ibland administrativa uppgifter.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

Styrkor

- Medicinkliniken i Örebro innehåller ett brett internmedicinskt patientklientel med ett heltäckande sjukdomspanorama
- En omfattande informationsmapp innehållande bland annat ett trevligt utformat informationshäfte välkomnar nya medarbetare på kliniken
- Kliniken har också en tydlig ambition att ge ST-läkarna en bred internmedicinsk kompetens genom en tydligt sammanhållen invärtesmedicinsk klinik med god samverkan mellan sektionerna och närliggande specialiteter såsom hjärt/lungkliniken
- I ST-läkarnas tjänstgöring ingår 6 månaders placering på medicinklinikerna i Lindsberg eller Karlskoga vilket ger erfarenhet inom det osexlerade invärtesmedicinska området
- Ändamålsenliga lokaler
- Det finns mycket goda möjligheter till vetenskaplig kompetensutveckling med många disputerade specialister
- Detaljerade utbildningsprogram för varje ST-läkare som följs i de flesta fall
- Även vikarierande underläkare erbjuds en namngiven handledare under hela tjänstgöringen
- ST-läkarna får god mottagningserfarenhet inom varje enhet
- Gott utbildningsklimat
- Väl fungerande omhändertagandet på kliniken av invärtesmedicinska patienter utan tydlig enhetstillhörighet

Svagheter

- Antalet akutsökande patienter på den medicinska akutmottagningen har succesivt ökat under senare år vilket har medfört en större belastning på samtliga jourlinjer inom medicinkliniken, inte minst mellanjoursledet
- Den ökande jourbelastningen framför allt nattetid har ensidigt lagts över på medicinkliniken vilket påverkar övrig utbildning inom medicinklinikens sektioner
- Akutläkarnas uppgift, roll och ansvar för det ökande internmedicinska patientflödet är oklar
- Det finns för få ST-läkare inom invärtesmedicin vilket starkt äventyrar återväxten de närmaste åren
- Osedvanligt få vårdplatser med hänsyn till befolkningsunderlaget och sjukvårdsuppdraget
- ST-läkarna beviljas för närvarande endast SK kurser. Övriga kurser beviljas endast i undantagsfall beroende på sparuppdrag
- ST-kollegium anordnas för sällan och med för få deltagande handledare
- ST-läkarnas dokumentation av kompetens och uppnådda färdigheter är bristfällig
- Konstruktiv kritik och återkoppling användes i alltför liten utsträckning i utbildningen

Förbättringspotential

- Avsatt tid för självstudier bör struktureras, exempelvis genom inläsning i anslutning till egen handläggning av ett aktuellt remissfall
- Uppföljningen av kompetensnivån hos ST-läkarna bör säkerställas enligt målbeskrivningens krav
- ST-läkarnas eget ansvar för sin kompetensutveckling behöver tydliggöras
- Både positiv och negativ feedback bör ses som en naturlig återkoppling i handledningen och i det dagliga arbetet. För att ta hjälp i detta arbete kan man utnyttja ST-läkarnas egenskattning, medsittning eller liknande
- Kompetensutvecklingen hos ST-läkarna bör kontinuerligt dokumenteras genom införande av "loggbok" eller liknande som följer målbeskrivningen
- Sidoutbildningen kan följas upp bättre genom användande av den befintliga mallen som finns för ST-läkare
- Nuvarande jouråtagande på sjukhusets olika kliniker, framför allt nattetid bör ses över och omfördelas. Snedbelastningen på medicinkliniken påverkar utbildningens innehåll och kvalitet negativt liksom rekrytering av nya ST-läkare
- Fler ST-tjänster bör inrättas på medicinkliniken för att säkerställa successionen och öka antalet läkare som är kompetenta att vara mellanjour
- Huvuddelen av de mest akuta tillstånden på akutmottagningen är av internmedicinsk natur. Rimligen bör uppdraget för akutkliniken samordnas med medicinklinikens uppdrag såväl dag- som nattetid
- Etablerade metoder för att följa ST-läkarnas utveckling såsom till exempel medsittning utnyttjas ej till fullo
- En strategisk viktig investering för framtiden är att satsa på ST-läkarnas kompetenshöjning och möjlighet att delta i externa kurser. Att enbart erbjuda SK kurser är otillräckligt.